

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2026/35

Karar Sayısı : 2026/34

Karar Tarihi : 12/2/2026

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Adıyaman 3. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun'un 3/4/2008 tarihli ve 5752 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle değiştirilen 8. maddesine 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun'un 31. maddesiyle eklenen on üçüncü fıkra da yer alan "...idari para cezalarının...", "...uygulanması,..." ve "...diğer kanunlarda yer alan ceza ve tedbirlerin uygulanmasına engel teşkil etmez." ibarelerinin Anayasa'nın 2. ve 35. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: İdari para cezasının iptali talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

Kanun'un 8. maddesinin itiraz konusu kuralların da yer aldığı on üçüncü fıkrası şöyledir:

"(Ek fıkra: 28/3/2013-6455/31 md.) Bu Kanuna göre idari para cezalarının veya idari yaptırımların uygulanması, bu Kanunun diğer hükümlerinin ve diğer kanunlarda yer alan ceza ve tedbirlerin uygulanmasına engel teşkil etmez."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Emre DURSUN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükümleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görev alanına giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte kurallardır.

3. 4733 sayılı Kanun'un 8. maddesinin on üçüncü fıkrasında, anılan Kanun'a göre idari para cezalarının veya idari yaptırımların uygulanmasının, bu Kanun'un diğer hükümlerinin ve diğer kanunlarda yer alan ceza ve tedbirlerin uygulanmasına engel oluşturmayacağı belirtilmiştir. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme anılan fıkra da yer alan "...idari para cezalarının...", "...uygulanması,..." ve "...diğer kanunlarda yer alan ceza ve tedbirlerin uygulanmasına engel teşkil etmez." ibarelerinin iptallerini talep etmiştir.

4. Bakılmakta olan davanın konusu ise Kanun'un 8. maddesinin beşinci fıkrasının (g) bendi uyarınca tesis edilen idari para cezasının iptali talebine ilişkindir. Bu itibarla mahkemenin bakmakta olduğu davanın konusunun diğer kanunlar uyarınca uygulanan ceza ve tedbirlere ilişkin olmadığı gözetildiğinde kuralların bakılmakta olan davada uygulanma imkânının bulunmadığı anlaşılmaktadır.

5. Açıklanan nedenle kuralların itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun'un 3/4/2008 tarihli ve 5752 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle değiştirilen 8. maddesine 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun'un 31. maddesiyle eklenen on üçüncü fıkra da yer alan "...idari para cezalarının...", "...uygulanması,..." ve "...diğer kanunlarda yer alan ceza ve tedbirlerin uygulanmasına engel teşkil etmez." ibarelerinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 12/2/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI